

Dosar nr. 3r-79/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Boris Bîrcă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2019 Boris Bîrcă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost admisă parțial; s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B2122/19 din 02 octombrie 2019, cu obligarea de a calcula și a achita pe viitor lui Boris Bîrcă, în corespundere cu art. 31 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a diferenței de pensie neachitate pentru perioada 01 aprilie 2016-01 aprilie 2017, 01 aprilie 2016-01 aprilie 2018, 01 aprilie 2018-30 noiembrie 2018, 01 decembrie 2018 – data emiterii hotărârii.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii reclamantului Boris Bîrcă.

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarat inadmisibil (f.d.87).

La 17 octombrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 30 septembrie a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului (f.d.94-96).

În susținerea recursului a indicat că cancelaria Curții de Apel Chișinău a refuzat să înregistreze cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

A mai indicat că, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe la data de 15 iulie 2020, fapt pe care Curtea de Apel Chișinău l-a ignorat.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la data de 30 septembrie 2020, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice, la data de 05 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul eliberat de pe portalul operatorului, anexat la actele cauzei (f.d.90).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la 17 octombrie 2020, este în termen (f.d.94-96).

La data de 27 februarie 2021 Boris Bîrcă a recepționat copia recursului cu posibilitatea depunerii referinței. Însă, acesta nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință la recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d. 147).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost admisă parțial; s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B2122/19 din 02 octombrie 2019, cu obligarea de a calcula și a achita pe viitor lui Boris Bîrcă, în corespundere cu art. 31 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a diferenței de pensie neachitate pentru perioada 01 aprilie 2016-01 aprilie 2017, 01 aprilie 2016-01 aprilie 2018, 01 aprilie 2018-30 noiembrie 2018, 01 decembrie 2018 – data emiterii hotărârii

La 05 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii reclamantului Boris Bîrcă.

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost declarat inadmisibil.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că de către apelanta Casa Națională de Asigurări Sociale nu a fost depusă motivarea apelului, în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate a instanței de fond, termen imperativ prevăzute de lege.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Articolul 232 din Codul administrativ reglementează expres că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la data de 04 martie 2020 (f.d.48).

La data de 05 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 51-52).

Hotărârea motivată din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal, la data de 10 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la actele cauzei (f.d.66).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 11 iunie 2020 și a expirat la data de 10 iulie 2020, zi de vineri.

La caz, însă, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 237 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului în termenul prevăzut de lege.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la

cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 30 septembrie 2020, dar și în cadrul ședinței de judecată, recurenta nu a depus motivarea apelului.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurente, Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că a depus motivarea apelului la data de 15 iulie 2020, deoarece aceasta nu a prezentat probe incontestabile în confirmarea acestui fapt.

Totodată, Completul remarcă că în eventualitatea depunerii motivării apelului la data de 15 iulie 2020, cum indică recurenta, aceasta ar fi fost oricum considerată ca fiind depusă peste termen, în condițiile în care termenul limită pentru depunerea motivării apelului a expirat la 10 iulie 2020.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurente, Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că cancelaria Curții de Apel Chișinău a refuzat să înregistreze cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, invocând precum că astfel de dosar nu este înregistrat la Curtea de Apel Chișinău.

În acest sens, Completul relevă că însăși recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale confirmă în cererea de recurs, că a fost notificată despre faptul parvenirii cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat

că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora, și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și se menține încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan